

**ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a Mgr. Jana Passera v právní věci žalobce: V. B., zastoupený JUDr. Stanislavem Pařezem, advokátem se sídlem v Kladně, Italská 2419, proti žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 5. 2003, čj. OAM-3784/VL-19-ZA04-2002, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2004, čj. 47 Az 642/2003 - 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost se zamítá.
- I. Žalovanému se nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- II. Odměna advokáta JUDr. Stanislava Pařeza se určuje částkou 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Krajského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 30. 5. 2003, čj. OAM-3784/VL-19-ZA04-2002. Tímto (posledně uvedeným) rozhodnutím byla žádost stěžovatele o udělení azylu zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle ustanovení § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

(dále jen „zákon o azylu“). Krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného bylo vydáno v souladu se zákonem a na podkladě dostatečně zjištěného stavu věci.

Stěžovatel dle obsahu kasační stížnosti uplatňuje důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Obecně namítá, že žalobou napadené rozhodnutí je nezákonné, neboť správní orgán nezjistil úplně a přesně skutkový stav věci před vydáním rozhodnutí a porušil tak ustanovení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a v důsledku toho i nesprávně posoudil žádost o azyl; důkazy, které si správní orgán opatřil pro rozhodnutí, nebyly úplně a porušil tak ustanovení § 32 odst. 1 a § 34 správního řádu a že rozhodnutí správního orgánu nevyplývá ze zjištěných podkladů, neboť není dána logická vazba mezi rozhodnutím a podkladem pro ně. Dále uvedl, že v zemi svého původu je ohrožen na zdraví i na životě ze strany kazašského obyvatelstva, neboť je Rus mluvící rusky. Tato jednání jsou trpěna a často i podporována státními úřady Uzbekistánu (zřejmě měl na mysli „Kazachstánu“). Naplňuje tak důvody uvedené v § 12 zákona o azylu. Domnívá se, že v jeho případě jde i o důvody humanitární ve smyslu § 14 uvedeného zákona a v této souvislosti se odvolal na ustanovení čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a dále poukázal na rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ve věci Kruz Varas z roku 1991, A-201, § 69-70, a rozsudek ve věci Vilvarajah z roku 1991, A-215, § 3. Závěrem odkázal na názor v Příručce k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, čl. 53, o kumulativnosti skutečností, jež jednotlivě nedosahují intenzity pronásledování, avšak právě jejich kumulace může být považována za pronásledování. Vzhledem k uvedenému navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek Krajského soudu v Praze zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení; rovněž požádal o přiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

V kasační stížnosti taktéž požádal o ustanovení právního zástupce. Advokát byl stěžovateli ustanoven usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 15. 3. 2005, čj. 47 Az 642/2003 - 44.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že považuje rozsudek krajského soudu i svoje rozhodnutí za vydaná v souladu s právními předpisy a odkázal na správní spis. Stěžovatelovy námitky jsou formulovány obecně bez skutkových výtek a jsou tedy neopodstatněné. Správní orgán náležitě rozvedl v odůvodnění svého rozhodnutí, že se nedomnívá, že stěžovatel byl v zemi původu pronásledován. Stěžovatel své přesvědčení o tom, že mu měl být udělen humanitární azyl, nedoložil žádnou argumentací. Stejně tak jeho odkaz na čl. 3 Úmluvy, rozsudky Evropského soudu pro lidská práva a čl. 53 Příručky není doložen žádnou spojitostí s individuálním specifickým příběhem stěžovatele. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl a odkladný účinek jí nepřiznal.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Z předloženého spisu správního orgánu Nejvyšší správní soud zjistil, že stěžovatel dne 9. 8. 2002 podal návrh na zahájení řízení o udělení azylu, v němž uvedl, že Kazachstán opustil 1. 9. 2001 z národnostních důvodů. Ty podrobně rozvedl při pohovoru konaném v bytovém středisku Z. dne 1. 10. 2002. Jako důvody pro opuštění své vlasti uvedl, že byl hospitalizován z důvodu zbití mladými neznámými Kazachy kvůli tomu, že je Rus. Událost policii oznámil a tato mu po dvou týdnech sdělila, že viník nebyl nalezen a že se případ uzavírá. Nevěřil, že se policie jeho případem podrobně zabývala, ale dále si již na její postup nestěžoval. Napaden byl již vícekrát a vždy to dopadlo stejně. Dalším důvodem jeho odchodu byla nemožnost nalezení zaměstnání, neboť neovládá kazaštinu. a navíc nebyl schopen poskytnout úplatek, který byl pro přijetí do zaměstnání požadován. S tímto problémem se o pomoc nikam neobrátil. Třetím důvodem bylo, že byl povolán k nástupu základní vojenské služby, obával se však šikany v jejím průběhu z důvodu své národnosti. O alternativu náhradní vojenské služby se nezajímal. Nejvyšší správní soud dále zjistil, že si správní orgán k posouzení skutečností uváděných stěžovatelem vyžádal informace o politické a ekonomické situaci a o dodržování lidských práv v Kazachstánu. Vycházel při tom ze Zprávy ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv v Kazachstánu za rok 2001 ze dne 4. 3. 2002, z informací Ministerstva zahraničních věcí ČR - Kazachstán - ze dne 3. 3. 2003, 23. 4. 2003 (obsahujících mj. informace o situaci žadatelů o azyl po návratu do Kazachstánu, pronásledování rusky mluvící menšiny, „kazachizace“ společnosti a potlačování jiných národností, možnost požádat o ochranu státní orgány před pronásledováním) a Zprávy o dodržování lidských práv za rok 2002

vydané Úřadem pro demokracii, lidská práva a práci Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 31. 3. 2003.

Nejvyšší správní soud nejprve přistoupil k posouzení stěžovatelových námitek týkajících se uváděných vad řízení před správním orgánem. Pokud jde o stěžovatelem namítané nedostatečné zjištění skutkového stavu, vad dokazování a nelogickou vazbu mezi rozhodnutím a podklady pro ně, jde pouze o obecně namítané vady řízení bez konkrétní argumentace. Nejvyšší správní soud proto zhodnotil obsah správního spisu v kontextu uvedeného správního rozhodnutí a dospěl k závěru, že správní orgán vycházel ze skutečností uváděných stěžovatelem v žádosti o azyl a pohovoru s ním k tomuto účelu provedenému, tyto skutečnosti hodnotil v souvislosti s oficiálními zprávami o situaci v zemi původu stěžovatele a svá zjištění v odůvodnění rozhodnutí náležitě odůvodnil. Správní orgán se vypořádal se všemi stěžovatelovými tvrzeními a nelze mu v tomto směru vyčítat žádné pochybení. Rovněž závěry správního orgánu vyplývající z jeho rozhodnutí jsou v kontextu stěžovatelem uvedených skutečností a důkazů, jež byly v řízení provedeny, logické a vzájemně nerozporné. Stěžovatel byl v průběhu správního řízení, konkrétně na závěr pohovoru ze dne 1. 10. 2002, seznámen s tím, jaké má správní orgán k dispozici informace pro posouzení jím uváděných údajů, a bylo mu umožněno seznámit se s obsahem těchto zpráv a vyjádřit se k nim, či navrhnout jejich doplnění. Této možnosti však stěžovatel nevyužil a ani posléze nenavrhl žádné další důkazy či jejich doplnění. Nejvyšší správní soud dále konstatuje, že stěžovatel byl správním orgánem, pokud jde o uvádění informací nezbytných pro spolehlivé zjištění skutečného stavu věci náležitě poučen a v průběhu správního řízení neshledal ze strany správního orgánu žádné nedostatky. Nejvyšší správní soud v souladu s krajským soudem konstatuje, že tyto stěžovatelovy námitky nejsou důvodné.

Následně Nejvyšší správní soud přistoupil k posouzení stěžovatelem tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky neudělení azylu podle ustanovení § 12 zákona o azylu, neboť krajský soud dospěl k závěru, že okolnosti, které vedly stěžovatele k opuštění země, nejsou takové intenzity, aby mohly být označeny za pronásledování ve smyslu ustanovení § 12 citovaného zákona. Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatuje, že za pronásledování nelze považovat ani případný masový výskyt negativních jevů v zemi původu stěžovatele za předpokladu, že nejde o součást státní politiky. Pokud státní orgány tyto negativní jevy potírají, pak nelze hovořit o pronásledování, a to ani tam, kde možnosti státních orgánů nejsou dostatečné a tato opatření nemají trvalý efekt. Příslušníci určité národnosti mohou být objektem ústrků, verbálních či případně i fyzických útoků ze strany svých spoluobčanů, jež pramení z negativních lidských vlastností, jimiž jsou např. animozita, závist, strach z ohrožení sociálních jistot, dřívější příkoří skutečná i domnělá či xenofobie, to však samo o sobě není možné podřadit pod pojem pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Ze správního spisu vyplývá, že státní orgány v zemi původu stěžovatele neodmítly

zabývat se případem stěžovatelova fyzického napadení, a přestože stěžovatel s výsledkem šetření policie nebyl spokojen, na její postup si dále již nestěžoval – neobrátil se tedy ani na státní orgány Kazachstánu ani případně na mezinárodní či nevládní organizace; u zbylých dvou stěžovatelem uváděných důvodů pro opuštění Kazachstánu se tento na státní orgány svého domovského státu s žádostí o pomoc neobrátil a rovněž ani jinou pomoc nevyhledával. Taktéž neochota stěžovatele nastoupit základní vojenskou službu není důvodem pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, neboť stěžovatel v předchozích řízeních neprokázal, že se důvodně obával, že by výkon vojenské služby měl charakter pronásledování ve smyslu § 12 uvedeného zákona. Posledním stěžovatelem uváděným důvodem pro opuštění jeho domovské země byla nemožnost nalezení zaměstnání, Nejvyšší správní soud souhlasí se závěrem správního orgánu i krajského soudu, že z výpovědi stěžovatele se má za prokázané, že jeho problémy se získáním zaměstnání nebyly způsobeny jeho národností či jazykovou diskriminací, ale v Kazachstánu běžnou praxí úplatků. Stěžovatel se však ani nepokusil o vyhledání účinné pomoci. Stěžovatelem uváděné skutečnosti tak, a to ani kumulativně, nedosahují intenzity pronásledování ve smyslu § 12 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že ani tato stížností námitka stěžovatele není důvodná.

Stěžovatel v poslední řadě namítá nesprávné posouzení právní otázky neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že v souladu s ustanovením § 104 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, není tato kasační námitka přípustná, neboť ji stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí je přezkoumáváno, ač to učinit mohl. Tato námitka nebyla stěžovatelem uplatněna ani v žalobě (viz spis 47 Az 642/2003, čl. 2-4), ani v jejím doplnění (čl. 10-12), proto nezbývá než konstatovat, že v této části je kasační stížnost nepřipustná, a proto se Nejvyšší správní soud nemohl ani zabývat v argumentaci k tomuto stížnostnímu bodu zmíněnými rozhodnutími Evropského soudu pro lidská práva.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

Stěžovateli byl pro řízení ve věci kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem ustanoven zástupcem advokát; v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování (§ 35 odst. 7, § 120 s. ř. s.). Soud proto určil odměnu advokáta částkou 1x 1000 Kč za jeden úkon právní služby – převzetí a příprava věci a 1x 75 Kč na úhradu hotových výdajů, v souladu s ustanovením § 9 odst. 3 písm. f), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů,

celkem 1075 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci rozhodnutí.

Poučení: Proti tomuto rozsudku nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 18. října 2006

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu